

Madeburger dom.

Klokkespill i Magdeburger.
Han løp frem og tilbake.

Rådhuset i Liberec.

Reiseberetning fra påsketur 2026

I snart 30 år har jeg laget påsketurer. Det viktigste med det var å finne på noe nytt hvert år. Ikke så lett når man legger lista høyt og vil ha et tema og en rød tråd gjennom turen.

Denne gangen ble det en gjentakelse. Med lista foran meg var det bare å velge. Valget falt på en tur vi hadde i 2007, «Via Sacra» var temaet. Hellig vei som blir brukt og som pilgrimsferder folk gjennomfører, som regel til Santiago de Compostela.

Turen vår førte oss gjennom tre land, Tyskland, Tsjekkia og Polen.

Vi startet i Hansabyen Wismar den 27. mars. Mange var der allerede dagen før, så også jeg. Wismar Wohnmobil Hafen ligger i gåavstand fra byen, og noen av oss spaserte til nærmeste restaurant for et godt måltid og småprat.

Fredag gikk vi sammen til restaurant Brauhaus, der man ventet på oss med en deilig buffé. Her var det mye å velge mellom, forrett og salater og en deilig suppe. Svinestek og ørret i dillsaus som hovedrett sammen med Sauerkraut, grønnsaker og ulike typer poteter. Selvfølgelig var det også dessert. Kort sagt det manglet ingenting.

Vår gruppe hadde et eget gjesterom. Stedet har vært et

bryggeri en gang, og har mange små lokaler, ideelt for oss. Pra-ten gikk livlig, mens vi koset oss med mat og drikke. Dette var en fin start på den ni dager lange turen. Mette og fornøyde rus-let vi alle «hjem».

Klokken 10 dagen etter møtte vi vår guide utenfor Brauhaus, og startet en byvandring. Dessverre hadde vi ikke vært med oss, det var kaldt og småregnet. Wismar er en av mange Hansabyer rundt Østersjøen. Den har vært under svensk styre, utsatt for ulike kriger, men er i dag en turistmagnet.

Fordi vår tur het Via Sacra, måtte vi ha en omvisning i en av i byens kirker. St. Georgkirken i teglsteinsgotikk, 35 meter høy og 10,5 meter bred. Byggetid var fra 1260 til 1594, ødeleggelse og forfall fra 1945 til 1990, gjenoppbygging fra 1990 til 2010. Kirken hadde også en utsiktsplattform med en fantastisk utsikt over hele byen. En heis førte folk opp til taket av kirken.

Magdeburg var vårt neste mål, søndag 29.mars. Vi startet på ulike tider. Det viktigste var at vi kom til samme sted, til avtalt tid. Etter 250 km var alle på plass. Vel fremme på Cable Island, fikk alle anvist en plass. Etter en liten lunsjpause, tok vi trikken nr. 9 til sentrum. Jeg ble stående på billettautomaten for å betale for alle. Det tok sin tid og jeg tror ikke at jeg rakk å betale for alle før vi var fremme. Til avtalt tid kom vi til domene, der to guider ventet på oss.

Domen i Magdeburg som er viet til St. Mauritius og St.Kat-harina, er den eldste gotiske Domen i Tyskland. I året 968 ble

klosterkirken ombygget til katedral av Otto den store. Etter en brann i 1207 ble den bygd opp på ny i gotisk stil, og er grav-plass til Otto. Det tok 300 år til den var ferdig i 1520. Mens 30.års krigen raste frem og tilbake over Magdeburg og omegn, var domene stengt og kom ikke til skade. Napoleons hær brukte den som stall og lager. Domen ble alvorlig skadet under andre verdenskrig, men ble gjenoppbygd i 1955.

I dag er katedralen en viktig protestantisk kirke, og huser graven til Otto den store (som ble vitenskapelig bekreftet i 2026; se WELT-rapporten om Otto den store), og er et popu-lært turistmål, som vist på magdeburg-tourist.de.

Det ble også tid til å utforske byen selv. Min anbefaling var å besøke Hundertwasser-huset. En turistattraksjon i byen. Noen av oss landet på en nydelig kafe med mange bilder og ting fra

gamle Magdeburg. Byen ble bombet i januar 1945 og er ikke til å kjenne igjen. Mange historisk bygg, også domene ble truffet, men bygget opp igjen.

Da vi kom tilbake, var det laget i stand til grillaften med variert og god grillmat. I et teltlignende lysthus, var det satt opp bord og stoler, samt en bardisk. Verten sørget for fin musikk, og stemningen steg.

Mandag 30. startet vi tidlig og kjørte 330 km. Dessverre hadde vi ikke noe flott vær, tåkete og småregn, men det gikk greit. I Gørlitz stod vi på et ridesenter som også hadde restau-rant. Vi kom fram i god tid før vi møtte vår guide i byen (vi tok trikken).

Byen er delt mellom Polen og Tyskland etter krigen. Den såkalte Oder-Neisse grensen er en anerkjent grense mellom

Damp tog i Zittau.

Inne i toget.

På landevei i Polen.

Görlitz.

Samlet til mat i Wismar.

Fasteklede.

Fredskirken.

Skogstur.

Kloster St. Marienthal.

disse to land. Lengre nord er Oder grenseelven. Vår guide var en meget kunnskapsrik mann og flink til å formidle byens historie. Byen var et jernbaneknutepunkt for strekning Moskva - Paris, Berlin - Roma. «Via Regia», var ikke bare en vei for konger og handelsfolk, men også for pilgrimer, og er en del av Jacobs-veien. Det må også nevnes at byen ikke ble skadet under annen verdenskrig, og dermed har beholdt sin unike arkitektur, flotte bygårder og kirker, verd et besøk. Tilbake til ridesenteret ventet oss en herlig buffe. Vi hadde et rom for oss selv, og kunne kose oss med mat og drikke i et lystig lag.

På vår vei til Zittau, dagen etter, stoppet vi ved kloster St. Marienthal. Dette nonneklosteret er av Cistercienser-orden og det eldste bestående, fra 1234, i Tyskland. Klosteret ble fullstendig ødelagt av en brann i 1683, oppbyggingen i barokkstil varte til 1744. Fra 1939 til -45 ble klosteret bl.a. brukt som lasarett. Som et resultat av den nye grensesettingen mistet klosteret en tredjedel av sin eiendom. Det var fantastiske bygg og en flott kirke.

Fuller av inntrykk dro vi videre til Zittau, og hadde resten av dagen fri. Her stod vi på en bobilplass, ikke langt fra byen. Nesten rett over veien hadde vi kjøpesenter Kaufland, der man kunne kjøpe det meste. Været var blitt bedre, og vi satt litt ute og koset oss.

Nå var dagen kommet som vi har gledet oss til, vi tok en smalsporbane, dvs et damptog som førte oss til Zittauer Gebirge. Samlet gikk vi til stasjonen og toget rullet inn og vi satte oss i spisevogn, vi hadde reservert, tur/retur. Kjelneren vår hadde mye å gjøre under den 20 minutters turen, men alle

fikk service og hadde det fint. Vel fremme var det noe å ta seg til. Vi var flere som gikk opp til borgruinen med en fantastisk utsikt. Jeg kjente det i beina lenge etterpå. Midt i fjellsiden stod en kirke. Dette hadde jeg aldri sett før. Bygget fulgte terrenget, dvs. når man kom inn var det som i et auditorium på universitetet. Det gikk mange trinn ned til alteret. Kirken var flott utsmykket, som de fleste kirker. Mange gikk turer rundt stasjonsområdet, mens andre slappet av på jernbanerestauranten. Tilbaketuren var nesten en kopi av fremturen. Da vi kom tilbake til byen hadde vi tid til å besøke Zittaus store attraksjon som det finnes bare noen få av i verden.

Fasteklede (Fastentücher) ble brukt til å dekke til alteret i fastetiden før påske. Zittau har to stykker og vi besøkte kirken der det store kledet henger. Det ble donert i 1472 og er 8,2 x 6,8 meter stor. Motivet er 90 bilder fordelt på 10 rader, som forteller bibelhistorien fra skapelsen til lidelseshistorien. Under krigen ble kledet skadet av sovjetiske soldater, men har blitt omfattende restaurert. Det var fantastisk å se, og samtidig tenke på alt det broderingsarbeidet som ligger bak.

Tilbake til bobilplassen satt vi ute og grilltet. Været var blitt bedre.

Skjærtorsdag. For å komme til Liberec i Tsjekkia måtte vi et stykke gjennom Polen. Men vi fylte drivstoff før turen gikk videre. Campingen i Liberec var stor og fin. Sesongen var ikke begynt ennå, så derfor var ikke alt i gang. Men vi hadde det bra. Også her tok vi bussen til byen. Da guiden skulle forklare oss hvordan vi skulle betale med en app, gikk det litt i vrangen for noen. Men vi kom til byen. Her på turistinfo kunne jeg

kjøpe returbilletter til alle. Overaskende var at de mellom 65 og 70 hadde egen pris, mens de over 70 fikk det gratis. Guiden vår førte oss gjennom byen og vi fikk mye interessant informasjon om byens historie. Som i hele Øst-Europa har også denne byen skiftet eiere mange ganger og opplevd mange kriger. På torvet var det et muntert leven, et påskemarked, med mange morroting for barn og voksne. Vi satt på torvet med noe godt i glassene, før vi dro tilbake til campingplassen. Her oppstod det en liten misforståelse da vi skulle spise. Jeg trodde vi skulle ha en buffe, men slik var det ikke. De hadde bare et antall ulike retter og det måtte fordeles. Noen var misfornøyde, og det er jeg lei meg for, men det ordnet seg.

På vår vei til Jelena Gora, Polen, tok vi en sving innom Harrachova, skiflygingsbakken. Her var det et yrende liv, mange barn og voksne på kunstis og -snø. Veldig bra tiltak. Rett etterpå passerte vi grensa til Polen, og det gikk nesten bare oppover (1090 m) og litt ned igjen til Karpacz. Her i 895 meters høyde står stavkirken fra Vang. Kaiser Wilhelm kjøpte den i sin tid på anbefaling av maleren J.C.Dahl og plasserte den her i fjellene som var en del av keiserriket. Han ble frarådet å sette den opp i Potsdam. Nå står den her og blir flittig besøkt av mange turister. Ikke alle kjørte opp til kirken, veien var til tider veldig trang, kronglete og bratt. Vi var 7 biler som fikk parkert ved et hotell, mot betaling. Så gikk vi på snødekket sti gjennom skogen. Et fantastisk syn som møtte oss, da vi kom ut av skogen - kirken i all sin prakt, midt i et panoramalandskap. Den polske menigheten har tatt godt vare på kirken.

Etter hvert kom vi til Jelena Gora. Campingplassen lå som en

terrasse i terrenget og lå i gangavstand til byen. Bra sanitæranlegg og hyggelig betjening.

Lørdag var den siste dagen sammen og vi tok en busstur til Jawor. Etter 30-års-krigen var det noen enklaver med luthersk trossamfunn. Disse hadde ikke lov til å bygge sine kirker i de katolske byene. De måtte bygges utenfor bymurene og være av treverk, uten bruk av spiker. I Schlesien som tilhører Polen nå, ble det bygget tre «Fredskirker» på 1600 tallet. Den i Glogow, brant ned pga lynnedslag i 1758. Dermed er det en i Swidnica og en i Jawor, vi besøkte den sistnevnte.

Vi har vært i mange kirker, men det som ventet oss her var overveldende. Kirken i bindingsverk, virket ikke så stor på utsiden, men dette må være et synsbedrag. Kirkeskipet var langt, bredt og veldig høyt. På hver side var det fem gallerier oppover. Alt var håndmalt med nydelige mønstre og motiver. Resten av utsmykning, skulpturer etc. var i barokkstil. Kirken rommet to tusen mennesker. Også denne kirken har blitt godt ivaretatt og restaurert.

Det var mye å snakke om da vi satte oss til lunsj på Smaki Esti-restaurant. Vi koset oss med schnitzel og noe godt å drikke, før bussen tok oss tilbake til Jelena Gora. Om kvelden satt vi ute og utvekslet inntrykkene av de siste dagene.

En takk til deltakerne for en fin tur.

Adrone M.S.Olafsen 174

Foto: Eva Falander og Adrone M.S.Olafsen